

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 3274 від 29.03.2020
Народні депутати України
Н. Шуфрич та інші

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України (щодо перепродажу товарів під час карантину, епідемії, надзвичайної ситуації, надзвичайного або воєнного стану)»

Метою законопроекту є кримінально-правова протидія негативним явищам, які виникають внаслідок спроб окремих осіб використовувати обставини воєнного стану, надзвичайного стану, боротьби з пандеміями та епідеміями, для власного необґрунтованого збагачення і на шкоду суспільству.

Проектом пропонується доповнити Кримінальний кодекс України (далі – КК) новою ст. 199-1, в якій (ч. 1 даної статті) передбачається кримінальна відповідальність за *«перепродаж товарів проти епідемічного призначення, що необхідні для запобігання поширенню епідемії, пандемій, у тому числі поширенню коронавірусної хвороби (COVID– 2019) та/або товарів, що мають істотну соціальну значущість, перелік яких визначений Кабінетом Міністрів України, якщо ціна перевищила у 1,5 і більше разів рівень ціни визначений Кабінетом Міністрів України на такий товар»*. Також пропонується запровадити посилену кримінальну відповідальність у разі вчинення зазначеного діяння повторно або за попередньою змовою групою осіб, або службовою особою з використанням службового становища.

За результатами аналізу, проведеного в рамках вкрай обмеженого часу, Головне управління, загалом підтримуючи ідею даного законопроекту, тим не менш, вважає за необхідне висловити до його змісту наступні зауваження.

1. Назву проекту необхідно привести у відповідність до його змісту. Адже у тексті пропонованої у проекті нової ст. 199-1 КК пропонується встановити відповідальність за певні діяння не лише в разі їх вчинення в період дії надзвичайного, воєнного стану чи під час епідемії чи пандемії, а й у будь-який інший час, що загалом (з огляду на характер діянь, про які йде мова) не викликає заперечень.

2. Оскільки Законом України «Про ціни і ціноутворення» (ст. 12) державні регульовані ціни на певні товари можуть встановлюватись не лише Кабінетом Міністрів України, а й іншими органами державної влади та місцевого самоврядування, то не зовсім вдало виглядає згадка у тексті статті про рівень ціни, визначений саме Кабінетом Міністрів України. На нашу думку, у статті має йти мова про відповідальність за продаж товарів з перевищенням законно встановленої державної регульованої ціни незалежно від того, яким органом влади така ціна встановлена.

3. Оскільки товари, необхідні для запобігання поширенню коронавірусної хвороби, очевидно є складовою частиною товарів, необхідних для запобігання поширенню епідемій чи пандемій, то окрема згадка про них у тексті статті лише обтяжує його, не додаючи додаткового змісту. З огляду на це цю згадку доцільно вилучити.

4. Термінологію проекту у частині, пов'язаній з визначенням ціни, перевищення якої тягне за собою кримінальну відповідальність, необхідно привести у відповідність з положеннями Закону України «Про ціни і ціноутворення». Очевидно, що мова має йти про перевищення граничної, фіксованої або ж державної регульованої ціни.

5. Проект фактично допускає «легальну» спекуляцію відповідними товарами, адже відповідно до його положень кримінальна відповідальність настає лише в разі перепродажу відповідних товарів за ціною, завищеною в 1,5 і більше разів. Це виглядає досить дивно, адже державні регульовані ціни (зокрема, гранична ціна) встановлюються для того, щоб не допускати продаж товарів з їх перевищенням. Між тим відповідно до проекту перепродаж

відповідних товарів з перевищенням встановлених цін в 1,4 рази є некараним. З таким підходом можна було б погодитись, якби за таке діяння встановлювалась, наприклад, адміністративна відповідальність, однак в проекті відповідних змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення не запропоновано.

6. Проект не передбачає посиленої кримінальної відповідальності за перепродаж відповідних товарів у великих розмірах, що, на нашу думку, є його недоліком, оскільки є очевидним, що перепродаж відповідних товарів вартістю 1 мільйон гривень мав би каратись більш суворо, ніж перепродаж товарів вартістю 1 тисяча гривень.

7. Оцінюючи проект з точки зору простоти, зрозумілості і ефективності його положень для застосування на практиці, слід констатувати, що у запропонованому вигляді проект буде досить важко застосовувати з огляду на нечіткість і проблематичність його формулювань. Внаслідок цього можливим стає як непритягнення до відповідальності багатьох осіб, які вчиняють діяння, подібні до описаних в проекті, так і необґрунтоване застосування положень проекту у випадках, коли об'єктивно для цього немає підстав. З огляду на це Головне управління вважає, що без належного доопрацювання проект не досягне тих цілей, заради яких він був внесений.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: А. Ришелюк

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЇВНА
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B420047F32C01
Дійсний до: 10.11.2020 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/3-2020/19476 від 30.03.2020

